

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА МЕТАЛУРГІЙНА АКАДЕМІЯ УКРАЇНИ**

Ю.О. РАСПОПОВА

**ОБЛІК У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ
Частина 3. Облік необоротних активів та запасів
бюджетної установи**

Друкується за Планом видань навчальної та методичної літератури,
затвердженим Вченою радою НМетАУ
Протокол № 1 від 01.02.2016

Дніпро НМетАУ 2016

УДК 657.32.(075.8)

Распопова Ю.О. Облік у бюджетних установах. Частина 3. Облік необоротних активів та запасів бюджетної установи. Навчальний посібник.
– Дніпро: НМетАУ, 2016. – 38 с.

Містить матеріал за змістом третього модуля робочої програми дисципліни «Облік у бюджетних установах». Розкриті особливості обліку необоротних активів та запасів в умовах бюджетної установи.

Наведені завдання для самоперевірки знань, отриманих при вивченні тем дисципліни.

Призначений для студентів напряму 6.030509 – облік і аудит.

Табл.: 12. Бібліогр.: 20 найм.

Друкується за авторською редакцією.

Відповідальний за випуск В.Д. Зелікман, канд. техн. наук, доц.

Рецензенти О.В. Чернецька, канд. екон. наук, доц.
(Дніпропетровський державний агро-економічний університет)
М.В. Куцинська, канд. екон. наук
(Український державний хіміко-технологічний університет)

© Національна металургійна академія України, 2016

© Распопова Ю.О., 2016

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
5.ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ.....	5
5.1. Склад необоротних активів бюджетної установи.....	5
5.2. Оцінка необоротних активів бюджетної установи.....	9
5.3. Документування й облік надходження та наявності необоротних активів.....	12
5.4. Облік амортизації необоротних активів.....	17
5.5. Завдання для самоперевірки.....	20
5.5.1.Контрольні запитання.....	20
5.5.2.Практичні завдання.....	20
6.ОБЛІК ЗАПАСІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ.....	22
6.1. Склад запасів бюджетної установи.....	22
6.2. Оцінка запасів при їх надходженні та вибутті.....	25
6.3 Документування й синтетичний облік руху запасів.....	28
6.4. Завдання для самоперевірки.....	33
6.4.1.Контрольні запитання.....	33
6.4.2.Практичні завдання.....	33
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	35

ВСТУП

Бухгалтерський облік у бюджетних установах ґрунтується на загальноприйнятих теоретичних засадах та обліковій методології України [1], але має певні специфічні особливості, пов'язані з посиленням функції контролю за використанням бюджетних та позабюджетних коштів. Тому отримання студентами-обліковцями відповідних знань є актуальним завданням навчального процесу.

Дисципліна «Облік у бюджетних установах» входить до циклу дисциплін навчального плану бакалаврів напряму 6.030509 – облік і аудит.

Метою вивчення дисципліни є формування системи знань з теорії та практики ведення бухгалтерського обліку в бюджетних установах.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

– **знати:** нормативно-правові засади здійснення господарської діяльності бюджетної установи; методологічні засади ведення бухгалтерського обліку та складання звітності в умовах бюджетної установи; порядок руху документів в системі документообігу та способи відображення інформації в цих документах;

– **вміти:** користуватися методикою ведення бухгалтерського обліку відповідно до чинних положень нормативно-правової бази України щодо бюджетних установ; вести первинний та синтетичний облік господарських операцій, що здійснюються в умовах бюджетної установи; формувати облікові реєстри; узагальнювати інформацію про витрати та доходи бюджетної установи, визначати результат її діяльності.

Дисципліні «Облік у бюджетних установах» передуює вивчення дисципліни «Бухгалтерський облік».

У даній частині навчального посібника наведений матеріал, що розкриває зміст третього модуля «Облік необоротних активів та запасів бюджетної установи».

5. ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ АКТИВІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

5.1. Склад необоротних активів бюджетної установи

Необоротні активи – активи, що належать бюджетній установі, й використовуються в її господарській діяльності більше одного року.

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про необоротні активи і розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності бюджетної установи регулюються відповідними Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку в державному секторі (далі – НП(С)БОДС).

В таблиці 5.1 наведений склад необоротних активів бюджетної установи.

Таблиця 5.1

Склад необоротних активів бюджетної установи

Вид необоротного активу	Нормативно-правове забезпечення	Синтетичний рахунок за [6]
Основні засоби	НП(С)БОДС (121) [3]	10
Інші необоротні матеріальні активи	НП(С)БОДС (121) [3]	11
Нематеріальні активи	НП(С)БОДС (122) [4]	12
Незавершене капітальне будівництво	НП(С)БОДС (121) [3]	14
Довгострокові фінансові інвестиції	НП(С)БОДС (133) [5]	15

Розглянемо детальніше склад необоротних активів за об'єктами обліку.

Основні засоби – матеріальні активи, які утримуються для використання їх у виробництві або при постачанні товарів, виконанні робіт і наданні послуг для досягнення поставленої мети та задоволення потреб бюджетної установи або здавання в оренду іншим особам і використовуються, за очікуванням, більше одного року.

Одиницею обліку основних засобів є об'єкт основних засобів, а саме:

- закінчений пристрій з усіма пристосуваннями і приладдям до нього;
- конструктивно відокремлений предмет, призначений для виконання певних самостійних функцій;
- відокремлений комплекс конструктивно з'єднаних предметів однакового або різного призначення, що мають для їх обслуговування загальні пристосування, приладдя, керування та єдиний фундамент, унаслідок чого кожен предмет може виконувати свої функції, а комплекс - певну роботу тільки в складі комплексу, а не самостійно;
- інший актив, що відповідає визначенню основних засобів, або частина такого активу, що контролюється суб'єктом державного сектору [3].

Відповідно до НП(С)БОДС 121 [3] основні засоби класифікуються за такими групами (таблиця 5.2).

Таблиця 5.2

Класифікація основних засобів за НП(С)БОДС 121

Група основних засобів	Об'єкт основних засобів
1	2
Основні засоби	Земельні ділянки
	Капітальні витрати на поліпшення земель
	Будинки, споруди та передавальні пристрої
	Машини та обладнання
	Транспортні засоби
	Інструменти, прилади, інвентар
	Тварини та багаторічні насадження
Інші необоротні матеріальні активи	Музейні фонди
	Бібліотечні фонди
	Малоцінні необоротні матеріальні активи (предмети вартістю не більше 6000 гривень (без ПДВ), строк використання яких перевищує один рік)
	Білизна, постільні речі, одяг та взуття

Продовження таблиці 5.2

1	2
	Природні ресурси
	Інвентарна тара
	Необоротні матеріальні активи спеціального призначення

За планом рахунків [6] основні засоби класифікують за такими групами:

- земельні ділянки (субрахунок 101);
- капітальні витрати на поліпшення земель (субрахунок 102);
- будинки та споруди (субрахунок 103);
- машини та обладнання (субрахунок 104);
- транспортні засоби (субрахунок 105);
- інструменти, прилади та інвентар (субрахунок 106);
- робочі і продуктивні тварини (субрахунок 107);
- багаторічні насадження (субрахунок 108);
- інші основні засоби (субрахунок 109).

Для *інших необоротних матеріальних активів* застосовується спрощений, *груповий або інший специфічний порядок обліку*. За планом рахунків [6] інші необоротні матеріальні активи класифікують за такими групами:

- музейні цінності, експонати зоопарків, виставок (субрахунок 111);
- бібліотечні фонди (субрахунок 112);
- малоцінні необоротні матеріальні активи (субрахунок 113);
- білизна, постільні речі, одяг та взуття (субрахунок 114);
- тимчасові нетитульні споруди (субрахунок 115);
- природні ресурси (субрахунок 116);
- інвентарна тара (субрахунок 117);
- матеріали довготривалого використання для наукових цілей (субрахунок 118);
- необоротні матеріальні активи спеціального призначення (субрахунок 119).

Незавершені капітальні інвестиції в необоротні матеріальні активи – капітальні інвестиції у будівництво, виготовлення, реконструкцію, модернізацію, придбання об'єктів необоротних матеріальних активів, уведення яких в експлуатацію на дату балансу не відбулося.

За планом рахунків [6] незавершені капітальні інвестиції в бюджетній установі класифікують за такими групами:

- капітальні інвестиції в основні засоби (субрахунок 141);
- капітальні інвестиції в інші необоротні матеріальні активи (субрахунок 142);
- капітальні інвестиції в нематеріальні активи (субрахунок 143).

Нематеріальний актив – немонетарний актив, який не має матеріальної форми та може бути ідентифікований.

Для цілей бухгалтерського обліку відповідно до НП(С)БОДС 122 [4] нематеріальні активи включають такі об'єкти (таблиця 5.3).

Таблиця 5.3

Класифікація нематеріальних активів за НП(С)БОДС 122

Група нематеріальних активів	Об'єкт нематеріальних активів
1	2
Авторське та суміжні з ним права	право на літературні, художні, музичні твори, комп'ютерні програми, програми для електронно-обчислювальних машин, бази даних, виконання, фонограми, відеограми, передачі (програми) організацій мовлення тощо.
Права користування природними ресурсами	право користування надрами, іншими ресурсами природного середовища, геологічною та іншою інформацією про природне середовище тощо.
Права на знаки для товарів і послуг	товарні знаки, торгові марки, фірмові найменування тощо.
Права користування майном	право користування земельною ділянкою, крім права постійного користування земельною ділянкою, право користування будівлею, право на оренду приміщень тощо.

Продовження таблиці 5.3

1	2
Права на об'єкти промислової власності	право на винаходи, розробки, корисні моделі, промислові зразки, сорти рослин, породи тварин, захист від недобросовісної конкуренції тощо.
Інші нематеріальні активи	право на провадження діяльності, використання економічних та інших привілеїв тощо.

За планом рахунків [6] нематеріальні активи класифікують за такими групами:

- авторські та суміжні з ними права (субрахунок 121);
- інші нематеріальні активи (субрахунок 122).

Довгострокові фінансові інвестиції – фінансові інвестиції зі строком погашення на дату балансу більше дванадцяти місяців, що утримуються бюджетною установою не для продажу.

За планом рахунків [6] довгострокові фінансові інвестиції класифікують за такими групами:

- довгострокові фінансові інвестиції у капіталі підприємств (субрахунок 151);
- довгострокові фінансові інвестиції у цінні папери (субрахунок 152).

5.2. Оцінка необоротних активів бюджетної установи

При вивченні теми щодо оцінки необоротних активів слід усвідомити терміни, що визначені [3].

Первісна вартість – історична (фактична) вартість активів у сумі грошових коштів або справедливої вартості інших активів, сплачених (переданих, витрачених) для придбання (створення) активів.

Переоцінена вартість – вартість активів після їх переоцінки.

Подібні об'єкти – об'єкти, які мають однакове функціональне призначення та однакову справедливу вартість.

Справедлива вартість – сума, за якою можна продати актив або оплатити зобов’язання за звичайних умов на певну дату.

Сума очікуваного відшкодування необоротного активу – найбільша з двох оцінок: чиста вартість реалізації або теперішня вартість майбутніх чистих грошових надходжень від використання необоротного активу, включаючи його ліквідаційну вартість.

Чиста вартість реалізації необоротного активу – справедлива вартість необоротного активу, за вирахуванням очікуваних витрат на його реалізацію.

Об’єкти основних засобів та нематеріальних активів відповідно до положень [3] та [4] оцінюються за первісною вартістю таким чином (таблиця 5.4).

Таблиця 5.4

Формування первісної вартості основних засобів і нематеріальних активів

Шляхи надходження активу	Оцінюючий фактор
Придбання за плату	вартість придбання
Самостійне виготовлення (створення)	собівартість виробництва (створення)
Безоплатне отримання	справедлива вартість при отриманні активу від фізичних чи юридичних осіб
	первісна (переоцінена) вартість при отриманні активу від інших бюджетних установ
В результаті обміну на інший актив	залишкова вартість

У разі відсутності активного ринку об’єкти оцінюються за **умовною вартістю**. Цей вид вартості застосовується до активів, що мають історично успадковану вартість та потенціал корисності, який обмежується характеристиками культурної або історичної спадщини, зокрема музейні фонди (історичні будинки та пам’ятники, археологічні ділянки, заповідники та природоохоронні зони, твори мистецтва тощо).

Первісна вартість об'єкта основних засобів у разі придбання за плату включає такі витрати:

- суми, що сплачують постачальникам активів та підрядникам за виконання будівельно-монтажних робіт (без непрямих податків);
- реєстраційні збори, державне мито та аналогічні платежі, що здійснюються у зв'язку з придбанням (отриманням) прав на об'єкт основних засобів;
- суми ввізного мита;
- суми непрямих податків у зв'язку з придбанням (створенням) основних засобів (якщо вони не відшкодовуються установі);
- витрати зі страхування ризиків доставки основних засобів;
- витрати на транспортування, установку, монтаж, налагодження основних засобів;
- інші витрати, безпосередньо пов'язані з доведенням основних засобів до стану, у якому вони придатні для використання із запланованою метою.

Первісна вартість придбаного нематеріального активу складається з:

- ціни (вартості) придбання (крім отриманих торговельних знижок);
- мита, непрямих податків, що не підлягають відшкодуванню;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з його придбанням та доведенням до стану, у якому він придатний для використання за призначенням.

Після визнання та первісної оцінки основні засоби та нематеріальні активи зараховуються на баланс бюджетної установи за первісною вартістю.

Довгострокові фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку ***за собівартістю***, яка складається з:

- ціни їх придбання;
- комісійних винагород;
- податків, зборів;
- інших витрат, безпосередньо пов'язаних з їх придбанням [5].

5.3. Документування й облік надходження та наявності необоротних активів

Для документування операцій з надходження та наявності основних засобів бюджетні установи застосовують типові форми, що визначені [8] (таблиця 5.5).

Таблиця 5.5

Первинні документи з обліку основних засобів бюджетної установи

Назва документа	Призначення документа
1	2
Акт прийняття-передачі основних засобів (форма № ОЗ-1 бюджет)	застосовується для оформлення прийняття-передачі основних засобів, що надходять шляхом придбання або безоплатної передачі від інших організацій.
Акт прийняття-здання відремонтованих, реконструйованих та модернізованих об'єктів (форма № ОЗ-2 бюджет)	застосовується для оформлення прийняття (здавання) основних засобів після капітального ремонту, реконструкції чи модернізації.
Акт про списання основних засобів (форма № ОЗ-3 бюджет)	застосовується для оформлення вибуття окремих інвентарних об'єктів, предметів основних засобів у разі повної або часткової їх ліквідації.
Акт про списання автотранспортних засобів (форма № ОЗ-4 бюджет)	оформляється при вибутті транспортних засобів внаслідок їх зношення, морального старіння й знищення в результаті аварій, стихійного лиха.
Акт про списання з балансу бюджетних установ і організацій вилученої з бібліотеки літератури (форма № ОЗ-5 бюджет)	складається на підставі опису та загальних списків книг, що підлягають виключенню із бібліотек. Окремо опис складається на зношену літературу (порвані книги, загублені сторінки, що не підлягають відновленню).

Продовження таблиці 5.5

1	2
Інвентарна картка обліку основних засобів в бюджетних установах (форма № ОЗ-6 бюджет)	застосовується для обліку будинків (споруд), передавальних пристроїв, робочих силових машин і обладнання, автоматизованих ліній, транспортних засобів, вимірювальних приладів і регулюючих пристроїв, лабораторного обладнання, виробничого і господарського інвентарю та інших об'єктів основних засобів.
Інвентарна картка обліку основних засобів в бюджетних установах (для тварин і багаторічних насаджень) (форма № ОЗ-8 бюджет)	застосовується для індивідуального обліку робочої, продуктивної і племінної худоби, а також для обліку багаторічних насаджень і капітальних витрат на поліпшення земель (без споруд).
Інвентарна картка групового обліку основних засобів в бюджетних установах (форма № ОЗ-9 бюджет)	застосовується для групового обліку однотипних об'єктів основних засобів, які мають одне і те ж призначення, однакову технічну характеристику і вартість (ведуться за матеріально відповідальними особами).
Опис інвентарних карток з обліку основних засобів (форма № ОЗ-10 бюджет)	застосовується для реєстрації інвентарних карток, які відкриваються при здійсненні аналітичного обліку основних засобів.
Інвентарний список основних засобів (форма № ОЗ-11 бюджет)	застосовується в місцезнаходженнях (експлуатації) об'єктів основних засобів для пооб'єктного обліку за матеріально відповідальними особами.
Відомість нарахування зносу на основні засоби (форма № ОЗ-12 бюджет)	застосовується для обрахування суми амортизації (зносу) основних засобів.

Типові форми з первинного обліку нематеріальних активів наведені в таблиці 5.6.

Таблиця 5. 6

Первинні документи з обліку нематеріальних активів (об'єктів права інтелектуальної власності) [9]

Назва документа	Призначення документа
Акт введення в господарський оборот об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-1)	застосовується підприємствами (установами) незалежно від форм власності для оформлення операцій із введення в господарський оборот і використання окремих придбаних (створених) об'єктів права інтелектуальної власності.
Інвентарна картка обліку об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-2)	застосовується для аналітичного обліку об'єктів права інтелектуальної власності, а також для аналітичного обліку групи однотипних за призначенням та умовами використання об'єктів, що надійшли в одному календарному місяці та одній відповідальній за їх використання особі.
Акт вибуття (ліквідації) об'єкта права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-3)	застосовується для оформлення вибуття таких об'єктів при їх списанні (ліквідації).
Інвентаризаційний опис об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів (форма НА-4)	застосовується для оформлення даних інвентаризації окремо за кожним місцезнаходженням об'єктів права інтелектуальної власності та за кожною особою, відповідальною за використання об'єктів права інтелектуальної власності.

Слід зазначити, що типові форми первинного обліку щодо нематеріальних активів нормативно регламентовані [9] тільки для об'єктів права інтелектуальної власності. На інші види нематеріальних активів, що є на балансі, бюджетні установи самостійно розробляють форми первинних документів на прикладі вищенаведених.

В бухгалтерському обліку бюджетної установи для узагальнення інформації про наявність, рух та нарахування амортизації необоротних активів застосовуються рахунки та субрахунки 1 Класу [6] за видами активу. Особливістю обліку необоротних активів в бюджетній установі є одночасне нарахування фонду в необоротних активах або фінансових інвестиціях (відображення видатків загального чи спеціального фондів, за кошти яких придбані (створені) активи) при їх оприбуткуванні. Типові проведення з обліку надходження та наявності необоротних активів в умовах бюджетної установи наведені в таблиці 5.7.

Таблиця 5.7

Відображення в обліку бюджетної установи операцій щодо надходження та наявності необоротних активів

Зміст господарської операції		Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1		2	3
Оприбуткування на баланс установи об'єкта необоротного активу	– відображена вартість об'єкта за ціною придбання (створення);	141-143	364, 675, 825
	– одночасний запис (нарахований фонд у необоротних активах).	80, 81	402
Відображення витрат, пов'язаних з придбанням активу та доведення його до стану, придатного для використання за призначенням	– відображена вартість витрат;	141-143	364, 675
	– одночасний запис (нарахований фонд у необоротних активах).	80, 81	402

Продовження таблиці 5.7

1	2	3	
Відображення суми податкового кредиту з ПДВ, якщо об'єкт необоротного активу придбаний за кошти спеціального фонду (установа платник ПДВ).	641	364, 675	
Передача об'єкта необоротного активу в експлуатацію	– відображена первісна вартість об'єкта, що переданий в експлуатацію;	10-12	14
	– одночасний запис (нарахований фонд при передачі в експлуатацію)	402	401
Відображення результатів уцінки об'єкта необоротного активу	– відображення різниці залишкової вартості об'єкта;	831	10-12
	– коригування суми зносу об'єкта.	13	10-12
Відображення результатів дооцінки об'єкта необоротного активу	– відображення дооцінки первісної вартості;	10-12	441
	– коригування суми зносу об'єкта.	441	13
Збільшення первісної вартості об'єкта необоротних активів, залишкова вартість якого дорівнює нулю (на суму ліквідаційної вартості)		10-12	401
Відображення сум втрат від зменшення корисності необоротного активу		831	13
Відображення сум вигід від відновлення корисності необоротного активу		13	741
Придбання довгострокових фінансових інвестицій шляхом внесення до статутного капіталу підприємств	– відображення вартості перерахованих грошових коштів;	151	32
	– одночасний запис (нарахований фонд у фінансових інвестиціях).	80	421

5.4. Облік амортизації необоротних активів

З моменту передачі необоротних активів в експлуатацію, їх первинна вартість частками переноситься на витрати діяльності бюджетної установи шляхом нарахування амортизації.

Амортизація – систематичний розподіл вартості необоротних активів, яка амортизується, протягом строку їх корисного використання (експлуатації).

Вартість, яка амортизується – первісна або переоцінена вартість необоротних активів, за вирахуванням їх ліквідаційної вартості.

Ліквідаційна вартість – сума коштів або вартість інших активів, яку суб'єкт державного сектору очікує отримати від реалізації (ліквідації) необоротних активів після закінчення строку їх корисного використання (експлуатації), за вирахуванням витрат, пов'язаних з продажем (ліквідацією).

Строк корисного використання (експлуатації) – очікуваний у часі період, протягом якого активи будуть використовуватися бюджетною установою або з їх використанням буде виготовлено (виконано) очікуваний нею обсяг продукції (робіт, послуг).

Амортизована собівартість фінансової інвестиції – собівартість фінансової інвестиції з урахуванням часткового її списання внаслідок зменшення корисності, яка збільшена (зменшена) на суму накопиченої амортизації дисконту (премії).

Залишкова вартість – різниця між первісною (переоціненою) вартістю необоротного активу і сумою його накопиченого зносу.

Знос необоротних активів – сума амортизації об'єкта необоротного активу з початку його корисного використання.

Згідно з НП(С)БОДС 121 «Основні засоби» [3] та НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи» [4] амортизація на відповідні необоротні активи (крім інших необоротних матеріальних активів) нараховується за **прямолінійним методом**:

$$A_{\text{річ}} = \frac{BA}{n}, \quad (5.1)$$

де $A_{річ}$ – річна сума амортизації необоротного активу, грн;
ВА – вартість необоротного активу, яка амортизується, грн;
n – строк корисного використання необоротного активу, років.

Місячна сума амортизації визначається діленням річної суми амортизації на 12.

Нарахування амортизації:

– ***починається*** з наступного місяця після введення об'єкта необоротного активу в експлуатацію;

– ***припиняється*** в наступному за місяці, після вибуття об'єкта (для основних засобів також переведення їх на реконструкцію, модернізацію, добудову, дообладнання, консервацію).

Слід зазначити, що відповідно до п. 2 розділу 4 НП(С)БОДС 121 «Основні засоби» не підлягають амортизації:

– земельні ділянки;

– музейні фонди (пам'ятки культурної спадщини національного або місцевого значення, які внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру нерухомих пам'яток України; унікальні документи Національного архівного фонду України, які внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру національного культурного надбання й зберігаються в бібліотеках; рідкісні та особливо цінні документи та колекції, які є частиною бібліотечних фондів, що внесені (підлягають внесенню) до Державного реєстру національного культурного надбання України, тощо як об'єкти з невизначеним строком корисного використання);

– піддослідні тварини;

– багаторічні насадження, що не досягли експлуатаційного віку;

– природні ресурси;

– незавершені капітальні інвестиції.

Відповідно до п. 2 та п.3 розділу 4 НП(С)БОДС 122 «Нематеріальні активи» не підлягають амортизації:

– активи з невизначеним строком корисного використання;

– активи, доступ до яких обмежений у зв'язку з їх перебуванням на тимчасово окупованій території та/або на території проведення антитерористичної операції.

Амортизація інших необоротних матеріальних активів (див. табл. 5.2) нараховується із застосуванням *методу 50% на 50%*: в першому місяці передачі об'єкта в експлуатацію нараховується амортизація в сумі 50% їх первісної вартості, а решта 50% – у місяці їх списання з балансу бюджетної установи.

Амортизація довгострокових фінансових інвестицій нараховується на *суму дисконту або премії* при придбанні (різниця між собівартістю та вартістю погашення фінансових інвестицій). Амортизація здійснюється протягом періоду з дати придбання до дати їх погашення за *методом ефективної ставки відсотка* (приклад розрахунку наведено в додатку НП(С)БОДС 133 «Фінансові інвестиції» [5]). Фінансові інвестиції, що утримуються суб'єктом державного сектору до їх погашення, відображаються на дату балансу за амортизованою собівартістю фінансових інвестицій.

Для обліку й узагальнення інформації про нараховану протягом звітного періоду амортизацію, визнані втрати від зменшення корисності (відновлення корисності) та суму зносу (накопичену амортизацію) необоротних матеріальних і нематеріальних активів, що підлягають амортизації Планом рахунків [6] призначений рахунок 13 «Знос (амортизація) необоротних активів», який має такі субрахунки:

- 131 «Знос основних засобів»;
- 132 «Знос інших необоротних активів»;
- 133 «Накопичена амортизація нематеріальних активів».

В обліку бюджетної установи нарахування амортизації необоротних активів також відображається на субрахунку 841 «Витрати на амортизацію необоротних активів» з одночасним зменшенням фонду у необоротних активах (субрахунок 401). Отже, факт нарахування амортизації необоротних активів в обліку бюджетної установи відображають такими проведеннями:

- нарахована амортизація (знос) необоротних активів: дебет 841– кредит 13;
- одночасний запис (зменшення фонду в необоротних активах на суму нарахованої амортизації (зносу): дебет 401– кредит 841.

5.5. Завдання для самоперевірки

5.5.1.Контрольні запитання

1. Які нормативно-правові документи регулюють облік необоротних активів бюджетних установ?
2. За якими групами класифікуються основні засоби?
3. Які витрати формують собівартість фінансових інвестицій?
4. За якими критеріями активи відносять до нематеріальних?
5. Який метод нарахування амортизації застосовується щодо нематеріальних активів?
6. Наведіть класифікацію нематеріальних активів для цілей бухгалтерського обліку.
7. З яких витрат складається первісна вартість основних засобів у разі їх придбання за плату?
8. Які активи відносять до малоцінних необоротних матеріальних активів?
9. За яким методом нараховується амортизація малоцінних необоротних матеріальних активів?
10. Що вважається одиницею обліку основних засобів?
11. З якого періоду починається нарахування амортизації основних засобів?
12. Які активи відносять до довгострокових фінансових інвестицій?

5.5.2.Практичні завдання

Завдання 5.1. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Бюджетна установа (є платником ПДВ) за кошти спеціального фонду придбала з наступною оплатою комп'ютер вартістю 9200 грн (в т.ч. ПДВ), який був переданий до експлуатації. Кредиторська заборгованість погашена.

Завдання 5.2. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Лікарня за передплатою придбала постільну білизну (інші необоротні активи) вартістю 6000 грн (в т.ч. ПДВ). 70% придбаної білизни в тому ж місяці було передано до експлуатації. Актив придбаний за кошти загального фонду.

Завдання 5.3. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Дослідницька установа (платник ПДВ) для наукових цілей за кошти спеціального фонду придбала матеріали довготривалого використання (інші необоротні активи) з наступною оплатою на суму 7100 грн (в т.ч. ПДВ). Кредиторська заборгованість погашена. 30% від обсягу матеріалів було передано в експлуатацію в тому ж місяці.

Завдання 5.4. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Бюджетна установа за кошти загального фонду придбала за передплатою легковий автомобіль, сплативши постачальнику 240 475 грн (в т.ч. ПДВ). Витрати, що були пов'язані з придбанням та оформленням автомобіля склали 5000 грн. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

6. ОБЛІК ЗАПАСІВ БЮДЖЕТНОЇ УСТАНОВИ

6.1. Склад запасів бюджетної установи

Методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про запаси і розкриття відповідної інформації у фінансовій звітності бюджетної установи регулюються НП(С)БОДС № 123 «Запаси» [12].

Запаси – це активи, які:

а) утримуються для подальшого продажу, безоплатного розподілу передачі за умов звичайної господарської діяльності;

б) перебувають у процесі звичайної діяльності бюджетної установи для подальшого споживання;

в) перебувають у формі сировини чи допоміжних матеріалів для використання у виробництві продукції, при виконанні робіт, наданні послуг або для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб бюджетної установи.

Відповідно до НП(С)БОДС 123 [12] для цілей бухгалтерського обліку *запаси включають*:

– сировину, основні й допоміжні матеріали, комплектуючі вироби та інші матеріальні цінності, призначені для забезпечення звичайної діяльності і досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб бюджетної установи;

– готову продукцію або незавершене виробництво;

– матеріальні цінності, що придбані (вироблені, отримані) та утримуються бюджетною установою з метою подальшого розподілу, передачі, продажу, в тому числі вироби з дорогоцінних металів та дорогоцінного і напівдорогоцінного каміння, підручники й інші матеріали освітніх (навчальних) закладів, запаси озброєння тощо;

– активи, що становлять державні матеріальні резерви та запаси (резерви нафтопродуктів, зерна тощо);

– малоцінні та швидкозношувані предмети, що використовуються не більше одного року або протягом операційного циклу, якщо він більше одного року;

– поточні біологічні активи, а також сільськогосподарську продукцію та продукцію лісового господарства науково-дослідних закладів після її первісного визнання.

Операційний цикл – проміжок часу між придбанням запасів для провадження діяльності і отриманням грошових коштів від продажу виробленої з них продукції (виконаних робіт, наданих послуг) або їх споживанням чи безоплатним розподілом (передачею) для досягнення поставленої мети та/або задоволення потреб бюджетної установи.

Слід зазначити, що норми НП(С)БОДС 123 *не поширюються* на такі активи:

– незавершені роботи за будівельними контрактами, включаючи контракти з надання послуг, що безпосередньо пов'язані з ними;

– фінансові активи;

– поточні біологічні активи, якщо вони оцінюються за справедливою вартістю, та корисні копалини, якщо вони оцінюються за чистою вартістю реалізації, відповідно до інших національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку в державному секторі.

За планом рахунків [6] запаси бюджетної установи класифікують за такими економічно-однорідними групами (таблиця 6.1).

Таблиця 6.1

Класифікація запасів за планом рахунків [6]

Класифікаційна група	Об'єкт обліку	
	вид запасу	субрахунок
1	2	3
Виробничі запаси (рахунок 20)	сировина і матеріали	201
	обладнання, конструкції і деталі до установки	202
	спецобладнання для науково-дослідних робіт	203
	будівельні матеріали	204
	інші виробничі запаси	205

Продовження таблиці 6.1

1	2	3
Тварини вирощуванні відгодівлі (рахунок 21)	на і молодняк тварин на вирощуванні	211
	тварини на відгодівлі	212
	птиця	213
	звірі	214
	кролі	215
	сім'ї бджіл	216
	доросла худоба, вибракувана з основного стада	217
	худоба, прийнята від населення для реалізації	218
Малоцінні та швидкозношувані предмети (рахунок 22)	малоцінні та швидкозношувані предмети, що знаходяться на складі і в експлуатації	221
	малоцінні та швидкозношувані предмети спеціального призначення	222
Матеріали і продукти харчування (рахунок 23)	матеріали для навчальних, наукових та інших цілей	231
	продукти харчування	232
	медикаменти і перев'язувальні засоби	233
	господарські матеріали і канцелярське приладдя	234
	паливо, горючі і мастильні матеріали	235
	тара	236
	матеріали в дорозі	237
	запасні частини до транспортних засобів, машин і обладнання	238
	інші матеріали	239
Готова продукція (рахунок 24)	вироби виробничих (навчальних) майстерень	241
Продукція с/господарського виробництва (рахунок 25)	продукція підсобних (навчальних) сільських господарств	251

6.2. Оцінка запасів при їх надходженні та вибутті

Запаси визнаються активом за таких критеріїв:

- їх вартість можливо достовірно визначити;
- існує ймовірність отримання бюджетною установою майбутніх економічних вигід, пов'язаних з їх використанням;
- вони мають потенціал корисності.

Одиницею обліку запасів є їх: *найменування; однорідна група (вид)*.

При оцінюванні запасів застосовується така термінологія.

Балансова вартість запасу – вартість запасу, за якою він включається до підсумку балансу.

Відновлювальна вартість – сучасна собівартість придбання.

Чиста вартість реалізації запасів – очікувана ціна реалізації запасів в умовах звичайної діяльності, за вирахуванням очікуваних витрат на завершення їх виробництва та реалізацію.

Згідно з НП(С)БО 123 [12] запаси відображаються в бухгалтерському обліку і звітності на дату балансу, в тому числі у разі зміни мети утримання запасів за найменшою з двох оцінок: *первісною вартістю* або *чистою вартістю реалізації*.

Запаси бюджетної установи відповідно до положень [12] оцінюються за первісною вартістю таким чином (таблиця 6.2).

Таблиця 6.2

Формування первісної вартості запасів бюджетної установи

Шляхи надходження запасу	Оцінюючий фактор
<i>Придбання за плату</i>	вартість придбання
<i>Самостійне виготовлення</i>	собівартість виробництва (створення)
<i>Безоплатне отримання</i>	справедлива вартість при отриманні активу від фізичних чи юридичних осіб
	балансова вартість переданих запасів при отриманні активу від інших бюджетних установ
<i>В результаті обміну на інші запаси</i>	балансова вартість переданих запасів

Слід зазначити, що у разі утримання бюджетною установою запасів з метою *подальшого їх безоплатного розподілу (передачі)* або щодо них *не існує активного ринку*, то ці *запаси відображаються на дату балансу* за найменшою з двох оцінок: *первісною вартістю* або *відновлювальною вартістю*.

Первісна вартість запасів включає витрати: на придбання, обмін, переробку та інші витрати, що виникли під час доставки запасів до місця зберігання (використання), і доведення їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях.

Первісною вартістю запасів, що придбані за плату, є їх собівартість, яка складається з таких фактичних витрат:

– суми, що сплачується згідно з договором постачальнику (продавцю), за вирахуванням непрямих податків;

– суми ввізного мита;

– суми непрямих податків у зв'язку з придбанням запасів, які не відшкодовуються бюджетним установам;

– транспортно-заготівельні витрати (затрати на заготівлю запасів, оплата тарифів (фрахту) за вантажно-розвантажувальні роботи і транспортування запасів усіма видами транспорту до місця їх використання, включаючи витрати зі страхування ризиків транспортування запасів);

– інші витрати, які безпосередньо пов'язані з придбанням запасів і доведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях (до таких витрат відносять: прямі матеріальні витрати; прямі витрати на оплату праці; інші прямі витрати установи на доопрацювання й підвищення якісно технічних характеристик запасів) [12].

Не включаються до первісної вартості запасів, а належать до витрат того періоду, в якому вони були здійснені (встановлені):

– понаднормові втрати і нестачі запасів;

– фінансові витрати;

– витрати на зберігання, крім тих витрат, які необхідні перед наступним етапом виробництва;

– загальногосподарські та інші подібні витрати, які безпосередньо не пов'язані з придбанням і доставкою запасів та приведенням їх до стану, в якому вони придатні для використання у запланованих цілях;

– витрати на збут.

Запаси відображаються *за чистою вартістю реалізації*, якщо на дату балансу їх ціна знизилась або вони зіпсовані, застаріли або іншим чином втратили первісно очікувану економічну вигоду. Чиста вартість реалізації визначається по кожній одиниці запасів.

При вибутті запасів в результаті господарської діяльності бюджетної установи їх оцінка здійснюється за одним з таких методів (таблиця 6.3).

Таблиця 6.3

Методи оцінки вибуття запасів

Метод вибуття запасів	Характеристика методу, особливості його застосування
1	2
<i>Ідентифікованої собівартості відповідної одиниці запасів</i>	Застосовується, коли можна ідентифікувати вибуття конкретної одиниці запасу при їх незначній номенклатурі, виконання спеціальних замовлень, якщо запаси не взаємозамінні.
<i>Середньозваженої собівартості</i>	Оцінка при вибутті проводиться за кожною одиницею запасів з визначенням середньозваженої собівартості ($C_{сз}$) за формулою: $C_{сз} = \frac{C_{п} + C_{н}}{K_{п} + K_{н}}, \quad (6.1)$ <p>де $C_{п}$ та $C_{н}$ – собівартість запасів на початок періоду та тих, що надійшли на підприємство у цьому періоді відповідно;</p> <p>$K_{п}$ та $K_{н}$ – кількість запасів на початок періоду та тих, що надійшли на підприємство у цьому періоді відповідно.</p> <p>Оцінка вибуття за цим методом може</p>

Продовження таблиці 6.3

1	2
	здійснюватись за звітний місяць або на дату операції (порядок оцінки визначається на вибір установи й фіксується в наказі про облікову політику).
Собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО)	Вибуття здійснюється за припущенням – запаси використовуються у тій послідовності, у якій вони надходили до установи (перший прийшов, перший й пішов). Тобто, при вибутті запаси оцінюються за собівартістю перших за їх часом надходження.

Для всіх одиниць запасів, що мають однакове призначення та умови використання, застосовується тільки один із наведених методів, який зазначають у наказі про облікову політику підприємства.

Вартість малоцінних та швидкозношуваних предметів, що передані в експлуатацію, виключається зі складу активів (списується з балансу) з подальшою організацією оперативного кількісного обліку таких предметів за місцями експлуатації і відповідними особами протягом строку їх фактичного використання.

6.3. Документування й синтетичний облік руху запасів

Для документування операцій з руху запасів, бюджетні установи застосовують типові форми, що визначені [13] (таблиця 6.4).

Таблиця 6.4

Первинні документи з обліку запасів бюджетної установи

Назва документа	Призначення документа
1	2
Акт про приймання матеріалів (форма № 3-1)	складається при прийманні на облік установи матеріальних запасів, за якими існують кількісні (якісні) розбіжності з даними супроводжувальних документів постачальників.

Продовження таблиці 6.4

1	2
Акт списання (форма № 3-2)	застосовується для списання запасів.
Накладна (вимога) (форма № 3-3)	є уніфікованою й застосовується для: оформлення прийняття матеріальних цінностей на склад (у комору); видачі зі складу (комори); внутрішнього переміщення матеріальних цінностей.
Меню-вимога на видачу продуктів харчування (форма № 3-4)	застосовується для оформлення відпуску продуктів харчування зі складу (комори).
Меню-вимога на видачу продуктів харчування (форма № 3-4а)	застосовується для оформлення видачі продуктів харчування зі складу (комори) при автоматизованому обліку.
Забірна картка (форма № 3-5)	призначена для оформлення відпуску продукції молочної кухні та інших запасів, які відпускаються систематично протягом місяця.
Книга кількісно-сумового обліку (форма № 3-6)	застосовується для аналітичного обліку матеріальних цінностей у кількісному та сумовому вимірах (для кожного найменування (гатунку) запасів відкриваються окремі аналітичні рахунки).
Книга кількісно-сумового обліку (форма № 3-6а)	застосовується для аналітичного обліку матеріальних цінностей в централізованих бухгалтеріях, відкривається в розрізі аналітичних рахунків за кожним найменуванням (гатунком) запасів як у цілому за всіма обслуговуваними установами, так і з виділенням за кожною установою (матеріально відповідальною особою).
Картка кількісно-сумового обліку (форма № 3-7)	застосовується для аналітичного обліку матеріальних цінностей за окремим об'єктами обліку.

Продовження таблиці 6.4

1	2
Книга обліку тварин (форма № 3-8)	застосовується для аналітичного обліку молодняка тварин й тварин на відгодівлі (відкриваються окремі аналітичні рахунки за видами та віковими групами молодняка тварин, а також за видами тварин на відгодівлі).
Книга складського обліку запасів (форма № 3-9)	застосовується для обліку матеріалів, продуктів харчування, готових виробів та інших запасів на складі (коморі).
Журнал реєстрації битого посуду (форма № 3-10)	ведеться для списання розбитого посуду в установах, що мають у своєму складі їдальні та харчоблок.
Оборотна відомість (форма № 3-11)	застосовується для звірки даних складського та бухгалтерського обліку.
Накопичувальна відомість з надходження продуктів харчування (форма № 3-12)	призначена для обліку надходження продуктів харчування (записи здійснюються на основі первинних документів у кількісно-сумовому вираженні).
Накопичувальна відомість з витрачання продуктів харчування (форма № 3-13)	застосовується для обліку витрачання продуктів харчування протягом місяця (записи проводяться на підставі меню-вимог та інших документів).
Опис карток з обліку запасів (форма № 3-14)	застосовується для реєстрації відкритих карток аналітичного обліку у випадках, коли облік бухгалтерських операцій ведеться не в книгах, а на картках.

Синтетичний облік запасів здійснюється на рахунках і субрахунках 2 Класу (див. табл. 6.1). На відміну від інших запасів, відображення в

обліку операцій з малоцінними та швидкозношуваними предметами (далі – МШП) має певні особливості. Так, при оприбуткуванні цього виду запасів їх первісна вартість відображається за дебетом рахунку 22 [6] з одночасним нарахуванням фонду у МШП. Розглянемо типові проведення з обліку руху запасів в умовах бюджетної установи наведені в таблиці 6.5.

Таблиця 6.5

**Відображення в обліку бюджетної установи операцій з руху
запасів**

Зміст господарської операції		Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1		2	3
Оприбуткування придбаних запасів (вартість без ПДВ)	– у разі попередньої оплати	20, 21, 23	362, 364
	– з наступною оплатою	20, 21, 23	675
Відображення суми ПДВ при придбанні запасів	– за рахунок загального фонду (включається до первісної вартості запасів)	20, 21, 23	362, 364, 675
	– за рахунок спеціального фонду й установа не є платником ПДВ (включається до первісної вартості запасів)	20, 21, 23	362, 364, 675
	– за рахунок спеціального фонду й установа є платником ПДВ (нараховується податковий кредит)	641	362, 364, 675
Зарахування до складу первісної вартості запасів фактичних витрат з їх придбання за плату		20, 21, 23	362, 364, 675

Продовження таблиці 6.5

1	2	3	
Безоплатне отримання запасів за операціями з їх внутрівідомчої передачі	20, 21, 23	683, 684	
Безоплатне отримання запасів за гуманітарною допомогою	20, 23	364	
Надходження на склад (оприбуткування) готової продукції	241	821	
Оприбуткування лишків запасів виявлених при інвентаризації	20, 23	71	
Вибуття запасів в процесі господарської діяльності	80, 81, 82	20, 21, 23	
Вибуття запасів за внутрівідомчої передачі	68	20, 21, 23	
Оприбуткування МШП	– у разі попередньої оплати	22	362, 364
	– з наступною оплатою	22	675
	– одночасний запис (нарахування фонду у МШП)	80,81	411
Відображення витрат з придбання МШП за плату	– зарахування до первісної вартості МШП	22	362, 364, 675
	– одночасний запис	80,81	411
Безоплатне отримання МШП за операціями з їх внутрівідомчої передачі	22	411	
Оприбуткування МШП, отриманих як гуманітарна допомога	– відображена вартість МШП	22	364
	– одночасний запис	81	411
Передача МШП зі складу в експлуатацію	411	22	
Списання МШП не введених в експлуатацію, що стали не придатними	411	22	
Списання нестачі та втрати МШП, виявлених при інвентаризації	411	22	

6.4. Завдання для самоперевірки

6.4.1.Контрольні запитання

1. Які нормативно-правові документи регулюють облік запасів бюджетних установ?
2. Дайте визначення поняття «запаси».
3. Визначте особливості відображення в обліку малоцінних та швидкозношуваних предметів.
4. За якими критеріями активи відносять до запасів?
5. З яких фактичних витрат складається первісна вартість запасів?
6. Наведіть класифікацію запасів бюджетної установи за планом рахунків.
7. Які методи оцінки вибуття запасів можна застосовувати в умовах бюджетної установи?
8. В яких випадках запаси відображаються в обліку за чистою вартістю реалізації?
9. Дайте визначення поняття «операційний цикл».
10. Що вважається одиницею обліку запасів?
11. Наведіть класифікацію запасів бюджетної установи за НП(С)БОДС № 123.
12. Визначте сутність методу ФІФО.

6.4.2.Практичні завдання

Завдання 6.1. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Працівник отримав з каси установи аванс (загальний фонд) на суму 700 грн, на які він придбав матеріали вартістю 180 грн (в т.ч. ПДВ) й МШП вартістю 420 грн (в т.ч. ПДВ). Авансовий звіт затверджено. Невикористані кошти працівником повернені. Запаси передані до експлуатації.

Завдання 6.2. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Установа з наступною оплатою придбала у постачальника продукти харчування на суму 3000 грн (в т.ч. ПДВ), які були витрачені. Вартість транспортних послуг склала 60 грн (в т.ч. ПДВ). Оплата здійснена за рахунок загального фонду.

Завдання 6.3. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Установа за передплатою придбала (загальний фонд) у постачальника МШП на суму 1800 грн (в т.ч. ПДВ), які були передані в експлуатацію. Вартість транспортних послуг склала 40 грн (в т.ч. ПДВ). Відобразити ситуацію в обліку.

Завдання 6.4. Навести бухгалтерські проведення до господарської ситуації.

Лікарня (платник ПДВ) за передплатою придбала обладнання вартістю 8200 грн (в т.ч. ПДВ) та медикаменти на суму 2100 грн (в т.ч. ПДВ), що були витрачені в тому ж місяці. Обладнання введено в експлуатацію. Активи придбані за кошти спеціального фонду.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України від 03.09.2015 № 675-VIII «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/996-14>.
2. Бюджетний кодекс України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>.
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 121 «Основні засоби», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. №1202 зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1202-10>.
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 122 «Нематеріальні активи», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. №1202 зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1018-10>.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 133 «Фінансові інвестиції», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.05.2012 р. № 568 зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/z0901-12>.
6. План рахунків бухгалтерського обліку бюджетних установ, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 26.06.2013 р. № 611 зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1214-13>.
7. План рахунків бухгалтерського обліку в державному секторі, затверджений наказом Міністерства фінансів України від 31.12.2013 р. № 1203 зі змін. та доп. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z0161-14>.
8. Наказ «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів», затверджений Головним управлінням Державного казначейства

- України та Державного комітету статистики України від 02.12.1997 р. № 125/70. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [http:// zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0612-97](http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0612-97).
9. Наказ «Про затвердження типових форм первинного обліку об'єктів права інтелектуальної власності у складі нематеріальних активів», затверджений Міністерством фінансів України від 22.11.2004 р. № 732. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1580-04/>.
 10. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.12.2009 р. №1541 зі змін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1541-09>.
 11. Податковий кодекс України зі змін. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
 12. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку в державному секторі 123 «Запаси», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 12.10.2010 р. №1202 зі змін. та доп.. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z1202-10>.
 13. Наказ Державного казначейства України № 130 від 18.12.00 «Про затвердження типових форм обліку та списання запасів бюджетних установ та інструкції про їх складання» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0962-00>.
 14. Наказ Державного казначейства України № 90 від 30.10.98 «Про затвердження Інструкції з інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів, розрахунків та інших статей балансу» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.nau.ua/doc/?uid=1036.518.0>.
 15. Атамас П.Й. Основи обліку в бюджетних організаціях: Навч. посібник / П.Й.Атамас – К.: Центр навчальної літератури, 2003. – 284 с.

- 16.Джога Р.Т Бухгалтерський облік у бюджетних установах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/68/>.
- 17.Облік у бюджетних установах: Навч. посібник / За ред. О.А. Заїнчковського, доктора економічних наук та Т.М. Сторожук, кандидата економічних наук. – Ірпінь: Академія ДПС України, 2002. – 535 с.
- 18.Бюджетні установи: бухгалтерський облік та оподаткування: Навч. посібник / За ред. В.І. Лемішовського. – Львів: Інтелект-Захід, 2007. – 114 с.
- 19.Свірко С.В Організація бухгалтерського обліку в бюджетних установах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ukrkniga.org.ua/ukrkniga-text/45/>.
20. Бухгалтер 911 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/>

Також рекомендується регулярно ознайомлюватись з матеріалами періодичних видань для бухгалтерів-практиків: «Все про бухгалтерський облік»; «Баланс-бюджет»; «Податки та бухгалтерський облік»; «Дебет-Кредит» та ін.

Навчальне видання

Распопова Юлія Олександрівна

ОБЛІК У БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ
Частина 3. Облік необоротних активів та запасів бюджетної установи

Навчальний посібник

Тем. план 2016, поз. 176

Підписано до друку 28.10.2016. Формат 60x84 1/16. Папір друк. Друк плоский.
Облік.-вид. арк. 2,23. Умов. друк. арк. 2,20. Тираж 100 пр. Замовлення № 162.

Національна металургійна академія України
49600, м. Дніпро-5, пр. Гагаріна, 4

Редакційно-видавничий відділ НМетАУ